

METALLI 49

Turun metallityöväen ammattiosasto ry. 49 jäsenlehti I/2010.

www.metalli49turku.fi

Porvarihallitus kasvattaa halpatyövoiman markkinoita. Katso sivut 3–4.

Nuorisojaosto eduskunnassa ja Tallinnassa. Katso sivu 5.

Kirjalan kesä kutsuu

Kirjalan kesäohjelma:

- 15.5. Avajaistalkoot
- 22.5. Asukaskokous
- 19.-20.6. Kultaan ja kullanhuuhtonnan saloihin tutustuminen, "kultajussi"
- 25.-27.6. Jussinjuhlat
- 10.-11.7. Hyvänolon päivät
- 31.7. Urheilupäivä ja Mundo-nukketeatteriesitys
- 14.8. Elotanssit Jarmo Kallio ja Iltarusko
- 18.9. Päättyjäiset (talkoot ja tanssit)

Metalli 49:n veteraanien vappuohjelma

VAPPUAATTONA 30.4. klo 15.30 ja VAPUN PÄIVÄNÄ 1.5. klo 17.00

Metalli 49:n ay-veteraanit keskustelevat ja soittavat työväen musiikkia. Mukana myös kansanedustaja Jyrki Yrttiaho!

Radio Robin Hoodin taajuudella 91,5 MHz. Kuuntele!

Liput, tunnukset – kaikki mukaan!

Aatteen ja ay-liikkeen

VAPPU 2010

La 1.5. klo 9:00

VAPPUAAMU

toverihautoilla

Elias Laitinen (TYY:n hallituksen pj)

VAPPUMARSSI klo 11:00

vappumarssi järjestäytyy

Kauppias- ja Maariankadun kulmaan

VAPPUJUHLA klo 12:00

"Vanha Suurtori"

Tervehdyssanat Mirka Muukkonen

(Turun Vasemmistoliiton pj.)

Juhlapuhe Esko Seppänen

Nuorten tervehdys Tiina Järvi (V-S

Vasemmistonuorten pj.)

Pääesiintyjä Mariska

Työnlaulajat

Esko Seppänen

Juhlan juontaa Petri Rajala

Lakko-oikeuden rajoittamisesta ja eläkkeiden leikkauksista tultava loppu

Alkuvuoden 2010 yksi puheenaihe on ollut lakkojen rajoittaminen tai niiden kieltäminen kokonaan lainsäädännöllisin keinoin. Lakko-oikeus on kansainvälisen työjärjestön ILO:n asiakirjoissa määritelty oikeus ja myös Suomen työläisille kuuluva perustuslaillinen oikeus, jota on viime aikoina käytetty hyvin säästeliäästi ja harkitusti.

Pääministeri Vanhanen ja valtionvarainministeri Katainen ovat olleet järkyttävän yksimielisiä työntantajien edunvalvojan EK:n Fagnäsin kanssa siitä, että lakko-oikeuteen on saatavat rajoituksia. Puolustammeko sitten sen jälkeen oikeuksiamme kuten japanilaiset, laittamalla nauhan käsivarteen ja ripustamalla kaulaamme lappuja joissa pahoittelemme työntäjän käytöstä erilaisilla iskulauseilla?

Toinen kansalaisia keskusteluttanut aihe on ollut eläke-etuukusten leikkaaminen ja työuran pidentäminen. Työuria ei voi pidentää siten, että laaditaan laki, että olet töissä 65-vuotiaaksi tai jopa vanhemmaksi. On otettava huomioon myös ihmisten työolot ja niistä aiheutuneet terveydelliset syyt jäädä eläkkeelle. Tällä hetkellä monenkin on mahdollista pidentää työuria. Siitä pitävät huolen työntajat, jotka irtisanovat työväkeään, yleensä vanhemmasta päästä. Tämä väki ei enää kelpaa uudelle työntantajalle töihin.

Elinaikakerroin tulee pienentämään eläkkeitä tuntuvasti, jos ei voi jatkaa työelämässä täytettyään 63 vuotta. Kun 1950 syntynyt on jäämässä eläkkeelle, on hänen oltava työssä noin 4 kk ja 1959 syntyneen noin 11 kk kauemmin saadakseen saman eläkkeen kuin saisi ilman elinaikakertoimen käyttöä. Tällä kaavalla joko eläkkeet pienevät tai työura pitenee jos vain on työpaikka ja jaksaa käydä töissä.

Toivotan lehtemme lukijoille hyvää kevättä ja kesän odotusta,

Antero Palomäki
Metalli 49 puheenjohtaja

Pekka Paavilainen 12.2.1935–24.2.2010

Legendaarinen Wärtsilän Turun telakan pääluottamusmiehes Pekka Paavilainen kuoli 24.2.2010. Hän oli kuollessaan 75-vuotias.

Paavilainen tuli levyseppä töihin Wärtsilän Turun telakalle

yleislakkovuonna 1956 ja vuonna 1958 hänet valittiin osaston luottamusmieheksi. Kuuden vuoden kuluttua Paavilainen nousi pääluottamusmieheksi. Tässä tehtävässä hän toimi kaksikymmentä vuotta. Paavilainen oli myös Metalliliiton liittotoimikunnan jäsen vuosina 1967–83.

Paavilaisen tullessa luottamusmieheksi telakan järjestäytymisaste oli alhainen. Metall 49:n jäsenlehden 2004 julkaisemassa 70-vuotishaastattelussa Paavilainen muisteli uransa alkuvaiheita: "Ei ollut lämpöisiä työmaaruokaloita, ei saatu haalareita ja pomon ehdoilla tehtiin töitä." Pikäjanteisellä työllä Paavilainen vahvisti työpaikkansa järjestäytymistä ja työntekijöiden tietoisuutta omista eduistaan. "Kyllä siinä monenlaista puhetta sai pitää", hän muisteli.

Vähitellen työehtoihin alettiin saada parannuksia, usein lakkoitaistelujen avulla. Paavilainen saikin toimittajilta lempinimen

"Tuhannen lakon kenraali".

Pekka Paavilainen taisteli metallityöläisten etujen puolesta aikana, jona työväenliike saavutti tuntuvia parannuksia työehtoihin ja sosiaaliturvaan. Paavilainen pohti 70-vuotishaastattelussa syitä nykyiselle alustuneelle ilmapiirille yhteiskunnassa ja työpaikoilla: "Onko ihmisillä liian hyvät oltavat tämän päivän Suomessa?" Hän peräänkuulutti pitkäjänteisyyttä luottamusmiehiltä: "Kokouksia on pidettävä aktiivisesti ja asioista on keskusteltava enemmän. On muistettava, että se mitä päätetään yhteisesti, myös toteutetaan."

Paavilaisen elämäntyö metallityöläisten etujen puolesta on turkulaisen työväenliikkeen historian merkittävimpiä.

Toveri Pekka Paavilaisen muistoa kunnioittaen,

Metallityöväen ammattiosasto
49:n väki.

Uusia merkkejä neljäysiläisyydestä

Metalli 49:lle on valmistunut uusi pinski, ansiomerkki ja onnittelukortti. Uudet materiaalit on suunnitellut 21-vuotias ensimmäisen vuoden arkkitehtipiskelijä Katriina Suominen.

– Minulla oli pinskiä suunnitellessani cheismateriaalina mm. Metall 49:n veteraanimerkki, toimitsijan käyntikortti ja tarra, kertoo Espoon Teknillisessä korkeakoulussa opiskeleva Katriina.

Värimaailman lähtökohdaksi oli punainen väri, jonka pohjalta Katriina suunnitteli muun väriyksen.

– Paras vaikutelma saadaan yhdistämällä punaiseen vain neutraaleja värejä, eli mustaa ja valkoista. Kuvamaailma on pitkälti lähiteis mainitsemistani cheismateriaaleista: kelju, köynnös, viila ja vasara olivat kaikki niissä toistuvia aiheita. Korttiin lisättiin myös ankkuri.

– En ole aikaisemmin päässyt tekemään vastaavanlaista suunnittelutyötä, jonka tules olisi oikeasti määrä toteuttaa. Koulussa tehtävät suunnitelmat kun ovat pelkkiä harjoituksia, joiden toteutus rajoittuu pienoismallien tekemiseen. Pinski suunnittelu olikin minulle todella mukava kokemus ja olen hyvin iloinen saamastani positiivisesta palautteesta, Katriina Suominen sanoo.

Ansiomerkki

Onnittelukortti

Pinski

METALLI 49

Turun metallityöväenammattiosasto 49 ry:n jäsenlehti

- 37. vuosikerta
- Toimisto, Tuureporinkatu 17 C
20100 Turku
- Puhelin 044 518 9449
- Telefax (02) 231 6016
- Sivun valmistus:
Graafinen Palvelu
Seppo Mäkinen, Somero
- PAINO: Salon Lehtitehdas
–2010

- Toimitusneuvosto:
Susanna Aalto
Pasi Heikkilä
Sari Holappa
Raimo Kytömaa
Samuli Vienonen

Johannes Yrttiaho
vastaava toimittaja

Auvo Salama sai SAK:n kultamerkin viisi vuotta sitten 70-vuotispäivänään.

Auvo Salama 75 vuotta 10.3.

Auvo Salama toimi yli 20 vuotta Metall 49:n puheenjohtajana. Salaman aikana osasto vahvisti omatoimista ja itsenäistä edunvalvontalinjaa ja avasi

ammattiosastolle kansainvälisiä yhteyksiä muun muassa Pietarin alueelle. – Metall 49 onnittelee!

Porvarihallitus kasvattamassa halpatyövoiman markkinoita –

Eduskunta käsittelee parhaillaan esitystä ulkomaalaislain muuttamisesta.

Esityksen mukaan ensimmäinen EU:n ulkopuolelta tulevan työntekijän oleskelulupa voitaisiin myöntää jopa viideksi vuodeksi. Hallituksen esitykseen sisältyy myös luopuminen työvoiman saatavuusharkinnasta. Myös oleskeluluvan hakemuksen vireillepano-oikeus siirtyisi yksinomaan työntekijälle. Nykyisin voimassa oleva työnantajan vireillepano-oikeus on korostanut työnantajälhtöisyyttä ulkomaisen työvoiman rekrytoinnissa. Tällä on ollut oleellinen merkitys työvoimaa rekrytoivan yrityksen ennakovalvonnassa ja talousrikollisten perkaamisessa.

Ensimmäinen työlupa jopa viideksi vuodeksi

Lakimuutokset väljentäisivät oleellisesti työntekijän oleskelulupajärjestelmää ja heikentäisivät ennako- ja jälkivalvontaa. Hallituksen esityksen keskeiset tavoitteet "edistää ulkomaisen työvoiman maahanmuuttoa ja Suomen vetovoimaisuutta" sopivat huonosti talouslaman ja kasvavan joukkotyöttömyyden ajankohtaan. Suomessa on yli 400 000 työtöntä ja lomautettua. Lisäksi Suomessa pysyvästi asuvien maahanmuuttajien työttömyys on moninkertainen yleiseen työttömyystasoon verrattuna: Venäjältä muuttaneiden työttömyysprosentti on yli 30, Somaliasta lähes 55 % Serbiasta 40 %, Afganistanista 55 %, Irakista 62 %, Iranista 47 %, Vietnamista muuttaneiden 40 % jne. Massatyöttömyys, nuorisotyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden raju kasvu eivät todellakaan viittaa "näköpiirissä olevaan työvoimapuulaan", joka on hallituksen esityksen harhainen peruslähdekohta. Todellisuudessa halutaan pitkittää massatyöttömyyttä ja polkea työehtoja. Samasta syystä telakoilla ja rakennuksilla kymmenien

tuhansien ulkomaalainen vuokratyövoima tekee pitkää päivää ja kotimaista ammattityövoimaa virtaa kortistoihin.

Työvoiman saatavuusharkinnasta ei tule luopua

Lakiesityksessä esitetään työvoiman saatavuusharkinnasta luopumista (72 § poistamista). Tämä merkitsisi ulkomaalaisen työvoiman laajaa maahantuontia, kotimaan massatyöttömyydestä välittämättä. Samalla ammattiyhdistysten vaikutusmahdollisuudet ammatti-, toimiala- ja aluekohtaisten työvoimatarpeiden arvioinnissa käytännössä poistuisivat. Jo nyt ay-liikkeen vaikutus on liittojen passiivisudesta johtuen ollut minimaalista ja muodollista. Osaatavuusharkinnasta luopuminen heikentäisi oleellisesti oleskelulupapäätösten ennako- ja jälkivalvontaa, koska työmarkkinajärjestöjen erityinen asiantuntemus toimialan ja -alueen yrityksistä sekä työehtosopimusten ja työlainsäädännön noudattamisen valvonnasta jäisi hyödyntämättä. Saatavuusharkinta on oleellinen osa pääasiallisesti ansiotyötä varten myönnettävien oleskelulupien ja työperäinen maahanmuuton sääntelyjärjestelmää. Jos kotimaista työvoimaa on saatavilla, ulkomaalaiselle työvoimalle ei pidä lupia myöntää.

Ei pidä "jatkaa vartta hullun kirveeseen"

Lakiehdotuksen mukaan ensimmäinen työntekijän oleskelulupa voitaisiin myöntää enintään viideksi vuodeksi. Jatkolupien myöntäminen ja samalla poliisivalvonta vähenisi oleellisesti. Samalla merkitsisi työntekijän työsuhteen ehtojen ja ylipäättään työsuhteiden olemassaolon jälkivalvonnan heikkenemistä. Miten viiden vuoden lupaa harkittaessa voidaan varmistua siitä, että oleskeluluvan peruste eli ansiotyö tietyllä toimialalla säilyy viiden vuoden ajan? Miten voidaan saada tietoja vaihtuvien työnantajien kyvyistä ja haluista toimia laillisuuden puitteissa työnantajina, miten valvotaan ulkomaalaisen toimeentulon riittävyttä, kuten lakiesityksen yleisperusteluissa edellytetään. Asiantuntijakuulemisissa tuli julki esimerkkejä jo nykyisenkin yksivuotisen lupakäytännön tuomista lieveilmiöistä kuten lumetyön järjestämisestä: mm. tunnettu suomalainen yritys toi Helsinkiin joulukuun 2009 maahan 40 siivoustyöntekijän ryhmän, jolle kokoaikaisen siivoustyön sijasta tarjottiin osa-aikaista työtä ja osa irtisanottiin koeajalla. Työntekijät olivat maksaneet lähtömaassaan huomattavia palkkioita työpaikastaan ja velkaantuneet Suomessa oleskelun aikana. He jäivät Helsingin kaupungin majoittamiksi ja

Suomessa on yli 400 000 työtöntä ja lomautettua, siksi hallituksen esityksen keskeiset tavoitteet "edistää ulkomaisen työvoiman maahanmuuttoa ja Suomen vetovoimaisuutta" sopivat huonosti talouslaman ja kasvavan joukkotyöttömyyden ajankohtaan, sanoo kansanedustaja Jyrki Yrttiaho.

– Ulkomaalaislakiin rajuja väljennyksiä

toimeentulotuen varaan, siksi kunnes oleskelulupa päättyy. Kuvaavaa on, että kyseinen yritys on edelleen hakemassa lisää työluvia uusille työntekijöille. Jos porvareiden lakiesitys hyväksytään, merkitsee se tilannetta, jossa työlupa saatetaan myöntää viideksi vuodeksi mutta työsuhte kestää vain muutaman viikon tai sitä ei synny lainkaan. Suomalainen yhteiskunta elättää silti maahantulijaa viimeiseen oleskelulupapäivään saakka.

Viiden vuoden lupakäytäntö lisäisi epävakaita työsuhteita, halpatyövoiman riistoa ja maahanmuuttajien työttömyyttä. Heikossa ja haavoittuvassa työmarkkina-asemassa olevat usein kielitaidottomat maahanmuuttajat jäisivät syrjittynä harmaan talouden ja ihmiskaupan armoille, jos he haluavat pysyä Suomessa ja EU-alueella. Tässä asemassa EU-maissa on jo miljoonia kolmansista maista muuttaneita siirtotyöläisiä. En halua olla "jatkamassa vartta hullun kirveeseen". Esitän lakiesityksen hylkäämistä.

Jyrki Yrttiaho
kansanedustaja
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan jäsen

Suomi, halpatyövoiman luvattu maa

Ulkomaalainen vuokratyövoima nousi maihin seitsemän vuotta sitten. Olkiluoto 3:n ydinvoimalatyömaa oli kokeilun laboratorio ja laittomien käytäntöjen "osaamiskeskus".

Suomi on ulkomaisen halpatyövoiman luvattu maa, vaikka ministerit ja johtavat virkamiehet vakuuttavat lakien ja valvonnan olevan meillä "eurooppalaisittain tiukkaa".

Selvitin ulkomaisen vuokratyövoiman ja ns. lähetettyjen työntekijöiden ennakoilmoitusvelvollisuutta eri maissa. Tässä poimintoja:

Lähettävän maan työnantajalta vaaditaan yksityiskohtainen etukäteisilmoitus työvoimasta (määrät, henkilöt) Saksassa, Ranskassa, Itävallassa,

Belgiassa, Luxemburgissa ja muutamissa muissa EU-maissa. Lisäksi muutamissa maissa ilmoitusvelvollisuus viranomaisille on työvoiman käyttäjäyrityksellä (esim. telakat).

Saksassa ennakoilmoitusvelvollisuus koskee rakennusalaan, ja ilmoituksen rekisteröi tulliviranomainen. Rekisteri on mm. työsuojelu- ja veroviranomaisten käytössä.

Itävallassa ennakoilmoitus tulee tehdä valtiotöidenministeriön laittoman ulkomaisen työvoiman valvontayksikölle. Ranskassa ennakoilmoitus on tehtävä työsuojelun valvontaviranomaisille.

Ennakoilmoitusta vuokra- ja muista lähettyistä työntekijöistä ei vaadita lainkaan mm. Suo-

nessa, Virossa, Irlannissa, Englannissa ja Puolassa. Suomi on todella kehnossa seurassa.

Meillä tarvitaan laajamittainen, koko ammattiyhdistysliikettä ja kaikkia aloja kattava ryhdistäytymisen ulkomaisen työvoiman sääntelyn ja työehtojen valvonnan tehostamiseksi. Aikaa ei ole hukattavaksi. Porvarihallituksen tuoma lakiesitys työlupa- ja työehtojen väljentämisestä myös EU:n ulkopuolelta tulevien osalta tähtää halvan työvoiman markkinoiden laajentamiseen. Tavoite on murtaa suomalaiset työehdot ja panna myös ay-liike polvilleen.

Jyrki Yrttiaho
kansanedustaja

Eduskunnasta tulossa työelämää heikentävää lainsäädäntöä

Työllistäminen olisi nyt tärkeintä

Työttömyys kasvaa vuoden 2010 aikana huippulukemiin, niin myös nuorisotyöttömyys, jonka ennustetaan olevan 70 000 vuoden lopussa. Eduskunnassa 10.4. Metall 49:n nuorisajaostolle puhuneen Vasemmistoliiton kansanedustaja Jyrki Yrttiahon mukaan nyt olisikin tärkeintä laittaa rahoja työllistämiseen.

Työllistäminen onnistuisi mm. julkisen sektorin kautta, jos muualle ei työpaikkoja onnistuta synnyttämään.

– Yksityisellekin sektorille olisi työpaikkoja mahdollista luoda merkittävästi nykyistä enemmän, sanoo Yrttiaho. Hallitus ei Suomessa kuitenkaan ota työttömyyttä vakavasti.

– Meille luodaan lainsäädäntöä, joka päinvastoin vaikeuttaa työllistymistä. Esimerkkinä tästä on uusi ulkomaalaislaki, joka mahdollistaa peräti viiden vuoden työluvut ulkomaiselle halpatyövoimalle. Samalla työilupien hakeminen siirtyy yritykseltä yksittäiselle työntekijälle ja lupien kontrollointi vaikeutuu muutenkin, koska tehtä-

Työttömyys kasvaa vuoden 2010 aikana huippulukemiin, silti meille luodaan lainsäädäntöä, joka päinvastoin vaikeuttaa työllistymistä. Esimerkkinä tästä on uusi ulkomaalaislaki, joka mahdollistaa peräti viiden vuoden työluvut ulkomaiselle halpatyövoimalle, sanoo Jyrki Yrttiaho eduskunnassa.

vä siirtyy työvoimaviranomaisilta maahanmuuttoviranomaisten vastuulle, selvitti Yrttiaho.

Hallitukselta lisää keppiä työttömille

Ruotsissa valtio panostaa bruttokansantuotteeseen suhteutettuna yli kuusinkertaisesti Suomea enemmän työllistämiseen.

– Ruotsissa työllistäminen otetaan tosissaan, mm. työllistämistuki on sidottu työntekijään. Se on vahvemmin hänen oikeu-

tensa. Suomessa tuesta päättävät viranomaiset tiiviissä yhteistyössä työntekijän kanssa, Yrttiaho kertoo.

– Suomeen ollaan nyt säätämässä työvoimapalvelulakia, joka pakottaisi työntekijän ottamaan vastaan työtä jopa 80 kilometrin päästä kotoa. Jos työtä ei voi ottaa vastaan, loppuu työttömyyskorvaus, Yrttiaho sanoo.

Ydinvoima ei työllistä

Lainsäädäntöhankkeiden ohella porvarihallitus ajaa jopa kolmea

uutta ydinvoimalaa Suomeen.

– Valmisteilla olevan vuoteen 2050 ulottuvan energiaselonteon mukaan maan energiapolitiikka halutaan sitoa ydinvoimaan. Ydinvoima ei kuitenkaan työllistä, päinvastoin kuin esimerkiksi Metalliliiton johto väittää, Yrttiaho sanoo. Hän muistuttaa Olkiluodon nykyisen voimalatyömaan tilanteesta:

– Valtaosa työmaan töistä tehdään ulkomaisella halpatyövoimalla ja teknologiakin on tuontitavaraa.

– Uusiutuviin energiantuotantomuotoihin, kuten tuulivoimaan panostaminen työllistäisi paremmin suomalaista ammattityövoimaa mm. metallialalla, huomauttaa kansanedustaja Yrttiaho.

– Ydinvoima on keskitetty tapa tuottaa energiaa. Uusiutuville energiantuotantomuodoilla energiantuotanto olisi paikallisempaa ja hajautetumpaa. Jos energiantuotanto jää liian harvoihin käsiin, nousee energian hinta varmasti. Kalliit miljardien investoinnit ydinvoimaan näkyvät nekin nopeasti sähkönkuluttajien kukkarossa, Yrttiaho tähdentää.

Näkökulma teollisuuden omistamiseen

Työllistämisen ja elvytyksen tarve on ilmeinen, mutta samalla olisi muistettava, että työllistämistuet ja muut elvytysrahat valuvat nykytilanteessa helposti ulkomaille ja tietysti suurin hyötyjä on työnantaja, joka kerää taantumankin aikana verovaroin tuettuja voittoja.

– Valtion olisi mentävä mukaan mm. telakoiden omistukseen. Näin tuet eivät valuisi yksityisille. Yhteistyössä Venäjän kanssa on suuria mahdollisuuksia käyttämättä. Arktisten alueiden meriliikenne ja luonnonvarojen hyödyntäminen vaatii tulevaisuudessa erikoiskalustoa, jota Suomessa voitaisiin rakentaa, Yrttiaho sanoo.

– Samalla on huolehdittava lakien ja sopimusten kunnollisesta valvonnasta työpaikkatasolla. Tämä on paitsi viranomaisten myös ammattiyhdistysliikkeen tehtävä, Yrttiaho tiivistää.

Pasin pakina

Korttipakka

Pasi Heikkilä

Tämä on uusi tarina ja tapahdui erään työmaaporukan palatesa lakostaan. Oli maanantaipäivä ja toimitusjohtaja komensi kaikki luottamusmiehet puhutteluun vaatien mukaan otettavaksi työmaan toimintaohjekirjan sekä työehtosopimuksen. Ne, joilla oli kyseiset läpyskät mukanaan, ottivat ne esiin. Yhdellä luottamusmiehistä ei kuitenkaan ollut mukanaan kuin korttipakka, jonka hän levitti eteensä. Toimitusjohtaja huomasi tapahtuneen ja ärähti: "Luottamusmies, kortit pois!"

Työnantajan saarnan jälkeen luottamusmies vangittiin ja vietiin työtuomioistuimeen. Oikeuden puheenjohtaja sanoi: "Perustelkaa tekonne tai rankaisen teitä kovemmin lakkosakoin kuin ketään koskaan". Luottamusmies vastasi. "Herra oikeudenpitäjä. Olen

ollut lakossa melkein kuukauden, eikä minulla ole työpaikan toimintaohjekirjaa tai työehtosopimusta mukamani. Toivon, että ymmärrätte vilpittömän selvitykseni". Näin sanoen luottamusmies aloitti kertomuksensa:

"Katsokaas herra tuomari, kun näen korttipakassa ykkösen muistan, että työnantajalla on vain yksi voimavara: työntekijä. Kakkosesta muistan, että kahta vuoroa tehtaalla tarvitaan tekemään ainakin kaksi työntekijää. Nähdessäni kolmosen tiedän, että näitä varten tarvitaan jo kaksi pomoa.

Kun näen nelosen, en muista juuri mitään, paitsi kerran työmaasökössä nelosilla voittamani parikymppisen.

Vitosesta muistan niitä viittä

viisasta insinööriä, jotka laittoivat tietokoneensa kuntoon. Yhteensä heitä oli kymmenen. Viisi ymmärtävistä ja viisi tyhmää. Viideltä tyhimmältä ovi suljettiin, koska heille ei kelvannut mikrotukihenkilön hurskas apu. Kun näen kutosen, palaa mieleeni ankea kuusipäiväinen työviikko. Kun näen seiskan tiedän, että nyt sunnuntaikin haluttaisiin palkattomaksi työpäiväksi.

Nähdessäni kasin tulee mieleeni, että koskahan viikkoa pidennetään yhdellä päivällä. Kun näen ysin, muistan niitä yhdeksää henkisesti spitaalista työnantajan edustajaa, jotka työntekijät laittoivat ruotuun. Yhdeksän kymmenestä ei edes kiittänyt ojentamisestaan. Kun näen kymppin, muistan, että kivitaulussa taisi olla viisaampia ohjeita kuin työnantajan haalistuneessa toi-

mintaohjekirjasessa.

Nähdessäni kuninkaan tiedän, että aate on kuninkaamme. Kun näen kuningattaren, alkaa tehdä mieli hänen kanssaan peiton alle. Sotilas on paholainen ja tuo mieleen hyökkäysliitto Naton. Kun lasken yhteen korttipakan pisteet, saan summaksi 364. Tämä on vain muutaman yksikön enemmän kuin on Baltian maista tuotetun alihankkijan kuukausipalkka euroina. Kuten huomaatte herra pyöveli, korttipakka on minun työehtosopimukseni ja aatteeni."

Hyvät lukijat, tämä tarina on enemmän kuin tosi.

Pasi Heikkilä
luottamusmies, Stx Finland
Turun
kaupunginvaltuutettu (vas)

Helsingin metalli os. 5:n nuoret kutsuttiin kesällä Ali-Kirjalaan

Nuorten kevätretkellä vierailtiin eduskunnassa ja Tallinnassa

Metalli 49:n nuorisajaoston kevätretki 10.-11.4. onnistui mainiosti. Viidentoista hengen porukka vieraili eduskunnassa kansanedustaja Jyrki Yrttiahon vieraana. Yhteisen lounaan merkeissä tavattiin Helsingin Metallin os. 5:n nuoria ja päivän päätteeksi noustiin Tallinnan laivaan.

Eduskunnassa edunvalvonta-asiaa

Vasemmistoliiton kansanedustaja Jyrki Yrttiaho kertoi kansanedustajan työstä ja ajankohtaisista lakihankkeista, mm. uudesta ulkomaalaislaista, joka helpottaa entisestään halvan tuontityövoiman käyttöä. Puheisiin nousi myös valmisteilla oleva uusi energiaselonteko, jolla Suomi haluttaisiin kytkeä ydinvoimaan.

Vasemmistoliiton ryhmähuoneessa pidetyssä koulutustilaisuudessa puhui myös työehtotoimitsija Jouni Miettinen Metalliliiton edunvalvontayksiköstä. Miettinen kävi läpi viime vuosien työehtoriitoja ja niistä annettuja tuomioita. Erityisenä ongelmana työmarkkinoilla myös metalliteollisuudessa on Miettisen kertoman mukaan vuokratyö.

Vitosen nuoret kesällä Kirjalaan

Eduskunnassa pidetyn koulutuksen ja esittelykierroksen jälkeen nuorisajaosto tapasi Metallin os. 5:n nuorten edustajia läheisessä ravintola Manalassa. Metallin 49:n nuorisajaosto esitti vitoslaisille vierailukutsun osaston kesäpaikkaan Paraisten

Sunnuntaiaamupäivä kului Tallinnan kauniissa vanhassa kaupungissa. Keskiaikaisten rakennusten ympäröimällä Raatihuoneen torilla nautittiin keväturingosta ja terrassitunnelmasta.

Ali-Kirjalaan. Vitosen nuorten vetäjä **Saila Kaattari** ja osaston puheenjohtaja **Erika Huhta** lupasivatkin, että elokuussa Metallin 49:n kesäpaikassa Ali-Kirjalassa nähdään uudelleen isommalla porukalla yhteisen seminaarin, saunomisen ja grillaamisen merkeissä.

Visiitti vanhassa kaupungissa

Helsinkiäisten kanssa pidetyn neuvonpidon jälkeen siirryttiin Länsisatamaan ja lähdettiin kohti Tallinnaa. Sunnuntaiaamupäivällä oli mahdollisuus nousta

maihiin Tallinnassa. Aamupäivä kului Tallinnan kauniissa vanhassa kaupungissa. Keskiaikaisten rakennusten ympäröimällä Raatihuoneen torilla nautittiin keväturingosta ja terrassitunnel-

masta. Ennen laivaan nousua ja paluumatkaa kotiin käytiin vielä ostoksilla. Matkalaisten mielestä kevätretki oli onnistunut ja se päätettiin tehdä uudelleen viimeistään ensi keväänä.

Metalli 49:n nuorisotoiminnasta voit kysyä:

Johannes Yrttiaho
050-4405204
josayr@utu.fi
Nuorisajaoston kotisivu:

Joonas Laine
044-5153679
jjonas@nic.fi

<http://www.metalli49turku.fi/jaostot/nuorisajaosto/>
Seuraa myös työpaikkasi ilmoitustaulua!

Metalliliiton työehtotoimitsija Jouni Miettinen puhui vuokratyön ongelmista.

Metalli 49:n nuorisajaosto vieraili kevätretkellään mm. eduskunnassa.

Metallin osasto 5:n pj. Erika Huhta ja nuorisajaoston vetäjä Saila Kaattari. Elokuussa Helsingin metallin nuoret tulevat Ali-Kirjalaan.

Lakko-oikeus ei ole kauppatavaraa

Tervehdys Toverit,

Kevät on ollut melko vilkasta aikaa. On irtisanottu, lomautettu tai lakkoiltu.

Ahtaajien lakon aikana työnantajajärjestöt olivat kilvan vaatimassa lakko-oikeuden rajoittamista. Saivatpa tuekseen oikein pääministerin hallituksineen. Tämä tuntuu hyvin oudolta käytökseltä, sillä työväestöhän kuuluu valtiovallan erityiseen suojeluun ja lakko-oikeus nauttii Perustuslain suojaa. Vai nauttiiko? Taitaa olla vaan niin, että oikeistohallinto haluaa turvata työnantajapuolen mahdollisimman suuret voitot.

Lakko-oikeus on työläisen perusoikeus. Siitä me emme saa luopua. Siitä ei edes neuvotella! Onneksi ainakin tällä hetkellä SAK:n kanta on sama, jos puheenjohtaja Lauri Lylyn lausuntoihin on uskominen. Enemmänkin olen huolissani niistä kannanotoista, joita kuulin työntekijäpuolelta. Osa lausunnoista oli karneaa luettavaa kun vaadittiin oikeuksiaan puolustavia lakkolaisia välittömästi palaamaan töihin. Voiko olla, että ei ymmärretä tämänlaisen käyttäytymisen ja kirjoittelun vielä jossain vaiheessa osuvan omaan nilkkaan? Lakko-oikeuden puolesta on oltava valmis vaikka yleislakkoon!

Kevät on pitkällä ja vuoden kuluttua ovat taas eduskuntavaalit. Nämä tulevat vaalit ovat molemmille vasemmistopuolueille todellinen näyttöpaikka. Jos emme saa eduskuntaan reilua vasemmistoa enemmistöä, tulee oikeistohallitus jatkamaan entisestään työväestön kyykyttämistä. Eritoten jos Kokoomus on vaalien jälkeen suurin puolue.

Tulevissa vaaleissa meillä tulee olemaan kaksi työelämän koukerot hyvin tuntevaa ehdokasta omasta ammattiosastostamme. Turun telakan pääluottamusmies Jari Aalto ja osastomme toimitsija, kansanedustaja Jyrki Yrttiaho. Tunnen molemmat henkilöt vuosien varrelta ja tiedän heidän pystyvän ajamaan työväestön asioita Eduskunnastakin käsin. Siksi aion henkilökohtaisesti tukea kumpaakin ehdokasta heidän tulevassa vaalikampanjassaan. Toivon myös, että jäsenistömme on aktiivisesti mukana heidän kampanjoissaan ja ennen kaikkea muistaa käydä äänestämässä eduskuntavaaleissa. Se on näytön paikka nyt!

Hyvää kevättä ja alkavaa kesää,

Raimo Kytömaa
Toimitsija Metallii 49

**METALLI 49:N TOIMISTON
AUKIOLOAJAT 4.6.–13.8.
Ma-to klo 9.30–13.00 ja
15.00–17.00
Pe klo 9.30–13.00**

Työnohjaus selkiyttää suhdetta edunvalvontatyöhön ja tukee jaksamista

Luottamusmiehille ja työsuojeluvaltuutetuille ilmaista ohjausta

Pasi Laakso

Mitä ajatuksia sinussa herättää sana työnohjaus? Teollisuudessa termi työnohjaus on melko tuntematon ja yleensä se sekoitetaan työnopastukseen. Työnohjauksessa ei kuitenkaan opeteta tekemään työtä. Se ei ole työtapojen, koneiden ja laitteiden käyttökoulutusta. Työnohjaus on keskustelua, jossa koulutetun työnohjaajan avulla tuetaan jaksamista ja selkeytetään ihmisen työn perustehtävää. Työnohjausta on jo useamman vuosikymmenen ajan käytetty menestyksellä esimerkiksi kunnissa ja hoitoalalla TYKY-toimintana jaksamisen tukemiseen.

Yksilökohtaiseen työnohjaukseen...

Käyn tällä hetkellä 2,5-vuotista työnohjaajakoulutusta. Tietooni ei ole vielä tullut ketään muuta, joka olisi teollisuuspuo-

lelta koulutautunut työnohjaajaksi. Koulutukseeni kuuluu tietty määrä ohjausistuntoja koulutusaikana. Koulutukseni on Suomen työnohjaajat Ry:n (www.suomentyonohjaajat.fi) hyväksymää prosessiluontoista koulutusta.

Tarjoan nyt ammattiosasto 49:n luottamusmiehille ja työsuojeluvaltuutetuille mahdollisuutta ilmaiseen työnohjaukseen. Työnohjaus voidaan toteuttaa yksilö- tai ryhmäohjauksena. Yksilöohjauksessa käymme läpi luottamustehtävään kuuluvaa problematiikkaa ja haemme uusia näkökulmia esimerkiksi vastuuseen ja muihin sinua tehtävässäsi mietittyttäviin asioihin. Yksilöohjauksessa keskitytään sinun esille tuomiisi asioihin, etsitään uusia näkökulmia ja keskustellaan niistä kahden työnohjaajan kanssa.

...tai ryhmäohjaukseen

Ryhmäohjauksessa ohjaus pidetään 2-6 luottamushenkilön ryhmälle. Ryhmä voi koostua saman työpaikan tai useamman työpaikan työntekijöiden edustajista. Ryhmässä haemme samoja asioita kuin yksilöohjauksessakin, mutta tällöin yksilön käytössä on koko ryhmän näkemys käsiteltäviin asioihin. Jos sinulla on jokin hankala asia, voi ryhmä antaa sinulle ratkaisun avaimia, joiden avulla löydät uutta näkökulmaa työssä kohtaamiisi vaikeisiin asioihin. Ohjausten alussa teemme sopimuksen työnohjauksesta. Sopimukseen kirjaamme esimer-

kiksi sen montako kertaa istuntoja pidetään, missä ne pidetään ja kauanko yksi istunto kestää.

Työnohjausistunnot voimme pitää työpaikallasi jos niin haluat ja saat siihen työnantajasi kanssa sovittua aikaa ja paikan. Paikkana hyvä on esimerkiksi neuvotteluhuone tai joku muu paikka, jossa voi keskustella ilman ulkopuolisia häiriöitä. Istunnot voidaan pitää myös muualla kuin työpaikallasi, esimerkiksi osasto 49:n toimistolla tai missä vaan, kunhan paikka on rauhallinen ja muuten tarkoitukseen sopiva. Istunnoissa käsiteltävät asiat ovat luottamuksellisia ja niistä ei puhuta ulkopuolisille, tämä koskee niin työnohjaajaa kuin ryhmäistuntoihin osallistuvia ohjattavia.

Ota yhteyttä

Työ on näinä päivinä jatkuvaa muutosta ja sisältää paljon asioita joiden selvittäminen tukee jaksamista. Irtisanomiset, lomautukset, vuokratyöt, kiristynyt kilpailu, lisääntyvät sairauspoissaolot, työuupumus... Listaa voisi jatkaa vaikka koko lehden täyteen, sellaista on nykypäivän työelämä. Anna itsellesi mahdollisuus hakea jaksamista ja tehtäväsi ymmärrystä työnohjauksen kautta. Autan sinua mielelläni näissä asioissa. Ota rohkeasti yhteyttä ja keskustellaan käytännön asioista.

Lisää tietoa työnohjauksesta saat esimerkiksi osoitteesta:

www.suomentyonohjaajat.fi

Kevätterveisin,
Pasi Laakso
Pääluottamusmies
STX Finland Cabins Oy

Työnohjaajaharjoittelija,
Tmi Työnohjaus Laakso
0503094434
tyonohjaus@kolumbus.fi

VETERAANIT TOIMIVAT

Veteraanijaosto päivitti perustiedot eläkkeistä

Telan tiedottaja Jarmo Kallio.

Keskustelu huoltosuhteen heikkenemisestä ja eläkepommista on vahvasti liioiteltu ja siinä on tarkoituksellisen pelottelun makua.

Metalli 49:n veteraanijaoston eläketiedotustilaisuudessa Telan tiedottaja Jarmo Kallio kertoi Suomen eläkejärjestelmästä ja eläkkeiden määräytymisperusteista. Tutuiksi tulivat eläkkeen

normaali karttumisen, työkyvyttömyyseläke, osa-aikaeläkkeet, työttömyyden vaikutus eläkkeisiin sekä eläkkeitä leikkaava ns. elinaikakerroin.

Eläkevarat ja huoltosuhte kohdallaan

Suomessa on tällä hetkellä 1,4 miljoonaa eläkeläistä. Kallio huomautti, että vaikka huoltosuhte Suomessakin heikkenee nopeasti, kun vanhusten suhteellinen osuus väestöstä kasvaa, laskee vanhusten määrä aikanaan myös yhtä nopeasti. Mitään huolta eläkevarojen loppumisesta ei pitäisi olla. Sijoitettujen eläkevarojen arvo on 125 miljardia euroa. Ennen finanssikriisiä niitä tosin oli 17 miljardia enemmän.

- Suomessa kerätään ainakin vielä kahden vuoden ajan enemmän eläkevaroja kuin menee maksuun, Kallio kertoi. Kallion esittämällä perusteilla näyttää selvältä, että työurien pidentämistavoitteiden takana on jokin muu syy kuin pelko työeläkevarojen riittävyydestä.

Veteraanijaosto on jo muutamien vuoden ajan järjestänyt eläketiedotustilaisuuksia, jotka ovat saavuttaneet suuren suosion. Tämän kevään eläketilaisuudet pidettiin 16.3. ja 8.4.

Veteraanijaosto on jo muutaman vuoden ajan järjestänyt eläketiedotustilaisuuksia, jotka ovat saavuttaneet suuren suosion.

Pitkä työhistoria ja hyvinvointi

Hallitus ja Elinkeinoelämän Keskusliitto vaativat eläkeiän nostoa. Syyksi on selitetty huoltovarmuuden heikkenemistä.

Kuitenkin on uskallettu sijoittaa eläkevaroja kansainvälisiin rahastoihin, jotka arvioidaan riskisijoituksiksi. Entä eläkeläiset, jotka ovat jo tehneet pitkän työuran, aloittaneet n. 15-vuotiaana raskaissa metallitöissä? Työviikon pituus oli 45 tuntia lomat n. 3 viikkoa. Työolosuhteet eivät olleet hyviä. Työeläkekarttuma tuli vasta 22-vuotiaana, mikä heikensi eläkettä. Eläkkeelle siirtyminen pudotti työterveyshuollon piiristä. Ihminen siirrettiin terveysaseman asiakkaaksi.

Terveysasemilla henkilökuntaa on liian vähän, osa terveysasemista on Turussa jopa suljettuna. Pitkän työuran tehnyt vanheneva

väestö tarvitsisi kuitenkin sille kuuluvaa nopeampaa erikoispalvelua terveydenhuollossa.

Eläkevarat tulee suunnata eläkkeisiin ja terveyspalveluihin, sinne, missä nyt rahaa tarvitaan. Peikkona ovat terveyspalvelujen säästöt: terveysasemia suljetaan kesäksi mm. Turussa. Kova kolmikko kokoomus, demarit ja vihreät haluavat vain säästää, mikä tarkoittaa jonoja ja palveluiden viemistä kauas totutusta ympäristöstä.

Martti Katajainen
puheenjohtaja
Metalli 49:n veteraanijaosto

Metalli 49:n veteraanijaoston toiminta ja kokoukset v:lle 2010

Toukokuu

ma 3.5. klo 12.00 Rientola.
ti 4.5. Kevättristeily, iltalähtö. Ms Isabella
to 20.5. klo 12.00 Juttutupa. Kehitysryhmä 13.15, Rientola.

Kesäkuu

ke 2.6. klo 12.00 veteraanipäivä Alikirjalassa. Kutsuvieraana Porin metallityöväen ammattiosasto 6:n veteraanit.

OHJELMA:

Aloitamme kahvilla. Veteraanijaoston puheenjohtaja Martti Katajainen avaa kesätapahtuman. Osastoilla on mahdollisuus käyttää puheenvuoro. Vakuutusyhtiö Turvan edustaja ja Ritspiikin esiintyminen. Kilpailuja, tikan, renkaan ja pallon heittoa, arpajaiset. Muurinpohjalettuja ja kenttäkeittiöstä lohikeittoa Saunomista, mahdollisuus kalastukseen.

Ilmoita osallistumisestasi tapahtumaan, että osaamme varata lohikeittoa riittävästi. Viimeistään 31.5 mennessä. Osaston toimistoon: Anu Tuovinen 044 518 9449

Pe 10.6. Kotiseutumatka Urjalaan Pentinkulmalle ja Nuutarjärven lasitehtaalle

Ilmoittautuminen Risto Takala 050 5538261 49:n toimisto Anu Tuovinen 044 5189449

Syyskuu

ma 6.9. klo 12.00 Rientola. Ajankohtaista Metalliliitosta Alue-toimitsija Jari Kramsu.

ti 7.9. Aluejärjestön veteraanipäivä, miniristeily
to 16.9. klo 12.00. Juttutupa. Kehitysryhmä 13.15, Rientola.
Syysristeily?

Lokakuu

ma 4.10. klo 12.00 Rientola. Turun palveluohjausyksikkö. Virkistys ja päivätoiminta, kotiin annettavat palvelu ja asukkaaksi palvelutaloon.

to 14.10 klo 12.00. Juttutupa. Kehitysryhmä 13.15. Rientola.

Marraskuu

ma 1.11. klo 12.00 Rientola. Levyntyöstökoneiden historiaa kuvien ja kommentein

Juttutupa ja kehitysryhmä.

24.11 klo 12.00 Syystapaaminen Turun Vpk:n talo.

Joulukuun seminaari vuoden 2011 toimintasuunnitelma päivä avoin.

Veteraanien kokouksista ja tapahtumista myös osaston nettisivuilla, Turun Sanomien keskiviikkoisin ilmestyvästä Treffi viikkolehdestä (yhdistykset), TS nettisivuilla (tapahtumat / yhdistykset, sekä Metalliliiton Ahjo lehdessä (osastot). Veteraanit ajan tasalla ohjelma radio Robin Hood 91.5. Joka kuukauden toinen tiistai klo. 11:00, uusinta klo. 16: 30 ja seuraavana sunnuntaina klo. 8:50.

Viidentoista miljardin tappiot veronmaksajille

Yle Radio Ykkösen taloustoimittaja Seppo Konttinen on kirjoittanut napakan pamfletti-kirjan viimeisen parinkymmenen vuoden aikana tapahtuneista valtionyhtiöiden myynneistä. Kaikkiaan Konttisen laskelmien mukaan verovaroin kootusta omaisuudesta luopuminen on aiheuttanut veronmaksajille ainakin viidentoista miljardin tappiot.

Kansallisomaisuuden ryöstö-kirjassa (2009) dokumentoitu myyntibuumi alkoi Harri Holkerin sinipunahallituksen aikaan, sitä jatkoivat ensin Ahon, sitten Lipposen ja Vanhasen hallitukset. Taloudellinen valta monilla keskeisillä teollisuuden aloilla valui omistusten myötä ulkomaille.

Pienten askelten politiikkaa

Vuonna 1993 koko julkinen sektori työllisti 480 000 ihmistä. Neljä vuotta myöhemmin julkinen sektori työllisti 200 000 henkeä. Julkisen sektorin purkaminen ja valtioyhtiöiden myynti oikeutettiin Lipposen hallitusten aikaan lupauksilla puolittaa masatyöttömyys – puolittamatta jäi, mutta valtion omaisuus meni.

Paitsi perinteisiä valtionyhtiöitä, myyntikuntoon alettiin laittaa myös valtion virastoja. Niistä muokattiin liikeperiaattein johdettuja liikelaitoksia ja sitten valtion osakeyhtiöitä. Seuraava vaihe oli näidenkin yhtiöiden myyminen. Pienin askelin etenemällä onnistuttiin välttämään

näkyvä julkinen keskustelu tästä vuosikymmenten saatossa yhteisillä verovaroilla hankitun omaisuuden häikäilemättömästä myynnistä.

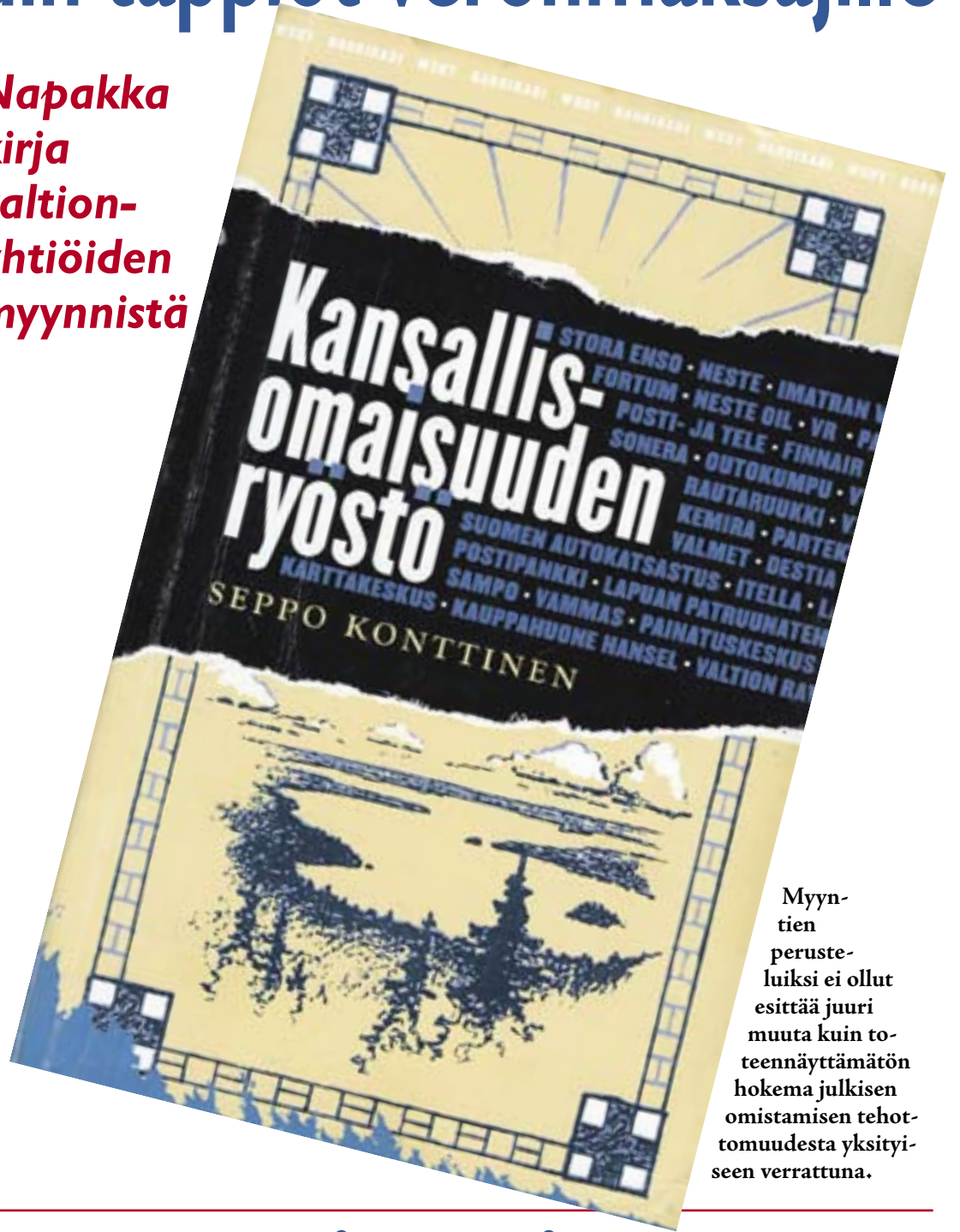
Myyntien perusteluiksi ei ollut esittänyt juuri muuta kuin toteennäyttämätön hokema julkisen omistamisen tehottomuudesta yksityiseen verrattuna.

Terveellinen muistutus

Konttisen kirja on nopealuista ja viihdyttävääkin tekstiä. Silti se on täyttä asiaa tarkkoine kuvauksineen myyntiseikkailuista ja pörssipeleistä. Kun poliittinen muisti nykyään on kovin lyhyt, virkistää *Kansallisomaisuuden ryöstö* sitä oivalla tavalla. Mitä puuhasi Posti-Pekka? Mihin hävisivätkään Soneran miljardit? Miten Wahlroos kahmi veronmaksajien rahaa? Millainen miljonääritehdas tuli valtioyhtiö Nesteestä?

Seppo Konttinen: *Kansallisomaisuuden ryöstö*. Barrikadi-sarja no. 13. WSOY. Vantaa 2009. 205 sivua.

Napakka kirja valtionyhtiöiden myynnistä

Myyntien perusteluiksi ei ollut esittänyt juuri muuta kuin toteennäyttämätön hokema julkisen omistamisen tehottomuudesta yksityiseen verrattuna.

Vanha kirja vasta mystinen juttu on

Monella ihmisellä saattaa kotonaan kirjahyllyssä tai pöytälaatikkoon ahdettuna olla kymmeniä, kenties satoja vanhoja kirjoja. Ajan saatossa tulee tilanpuutteesta ongelmia. Vaihtoehtona saattaa noin äkkinäisesti olla jätepaperilaatikko tai saunanpesässä polttaminen. Mielestäni näin suorasukaisesti ei kannata tehdä, ennemmin kirjoja kannattaa tarjota vaikka antikvariaattiin ja saada vastineeksi hyvä mieli ja tukku selvää rahaa.

Mutta millaiset kirjat divarikauppiaita oikein kiinnostavat? Kuinkahan vanha kirjan pitää olla? Kelpaako pehmeäkantinen?

Vanha kirja vasta mystinen juttu on. Siitä huokuva ajan patina saattaa hämmentää, ei sen vähäisen likaisuuden vaan pitkän historiansa vuoksi.

- Kaunis kansi... hmm, saattaa joku ihailleen todeta.

Nimittäin vanhoissa kirjoissa kannet olivat usein todella kauniita. Niiden tekoon uhrattiin paljon vaivaa ja ideoita. Huipputaiteilijoita kuten Akseli Gallen-Kallela ja Waino Aaltonen tekivät myös kansitaidetta. Unohtamatta suomalaisten rakastamia kirjankuvittajia kuten Marita Wendelinä tai Rudolf Koivua. 1940-luvun salapoliisiromaaneissa oli myös hienot kannet. Vanhoissa kirjoissa olenaisena on sen aihe, tekijä ja harvinaisuus.

Nyt herää kysymys, kuinka vanha sitten on vanha kirja?

Varsinaista, kysytyintä antikvaarista materiaalia ovat 1920-1950-luvun kirjat. Nostalgia on toinen tärkeä osa keräilyä. Lapsuuden

aikaiset satukirjat kiinnostavat aina, etusijalla tietysti Aapinen. Oman kotipaikkakunnan historia kiinnostaa, oli se sitten luovutetussa Karjalassa tai lähiseudun muistoja nykyisellä kotiseudulla. Sota, sen tapahtumat, syyt ja seuraukset kiinnostavat ihmistä. Nuori saattaa etsiä kirjoista tuntemattomaksi jääneen isoisänsä vaiheita. Vanhat nuorten kirjat, kuten Anna-kirjat, Tiina-kirjat. Tove Jansson ja Astrid Lindgren ovat valloittaneet joka sukupolven. Kuusikymmen- ja 70-luvun amerikkalaiset kulttikirjat ovat jo pitkään olleet haluttuja. W.S. Burroughs, Kerouac ja Bukowski kiinnostavat tämän päivän nuoria, samoin M. A. Numminen, Pentti Saarikoski ja Juicen alkupään kirjat.

Maailmankirjallisuus on aina ja ikuisesti tärkeä ihmisen maailmankuvan luomiselle. Hienot klassikot, Dostojevskit, Proust, Bulgakovit, Hesse ja Sartre tulevat aina olemaan haluttuja.

Näiden esimerkkien siivittäminä, siitä vain kirjoja kaupustelemaan antikvariaatteihin, jos haltuusi on jäänyt ylimääräisiä. Saatat yllättyä kun arvottomina pitämäsi kirjat ovatkin joillekin toiselle hyvinkin tärkeitä.

Vielä pikku vinkki, jos hallussasi on 1600-luvun Suomea koskevia kirjoja, esimerkiksi vuonna 1673 painettu Schefferuksen Lapponia, taikka saman ajan väitöskirjoja niin harkitse ja fundeeraa kolmeen neljään kertaan laitaako nämä todelliset aarteet säilöön omaan vitriiniin tai myytkö antikvariaatille.

Juhani Kairasmaa